

д-р Дмитриј Авдеев

ВЕНЕЦ НА СВЕТОСТА

Раскази за деца



За Светителите
Струмица, 2018



Македонска Православна Црква – Охридска Архиепископија
Струмичка Епархија

Со благослов на Митрополит Струмички г. Наум

наслов на оригиналој:
Авдеев Дмитрий Александрович.
Венец святости. Рассказы детям о святых, 2016

превод од руски: Оливера Павловиќ

лектура: Петар Георгиевски

дизајн: епп студио, Струмица

печат: „Графосервис“, Струмица

тираж: 800 примероци

издава: Манастир „Светите Петнаесет
Тивериополски свештеноченици“, Струмица

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека “Св. Климент Охридски”, Скопје

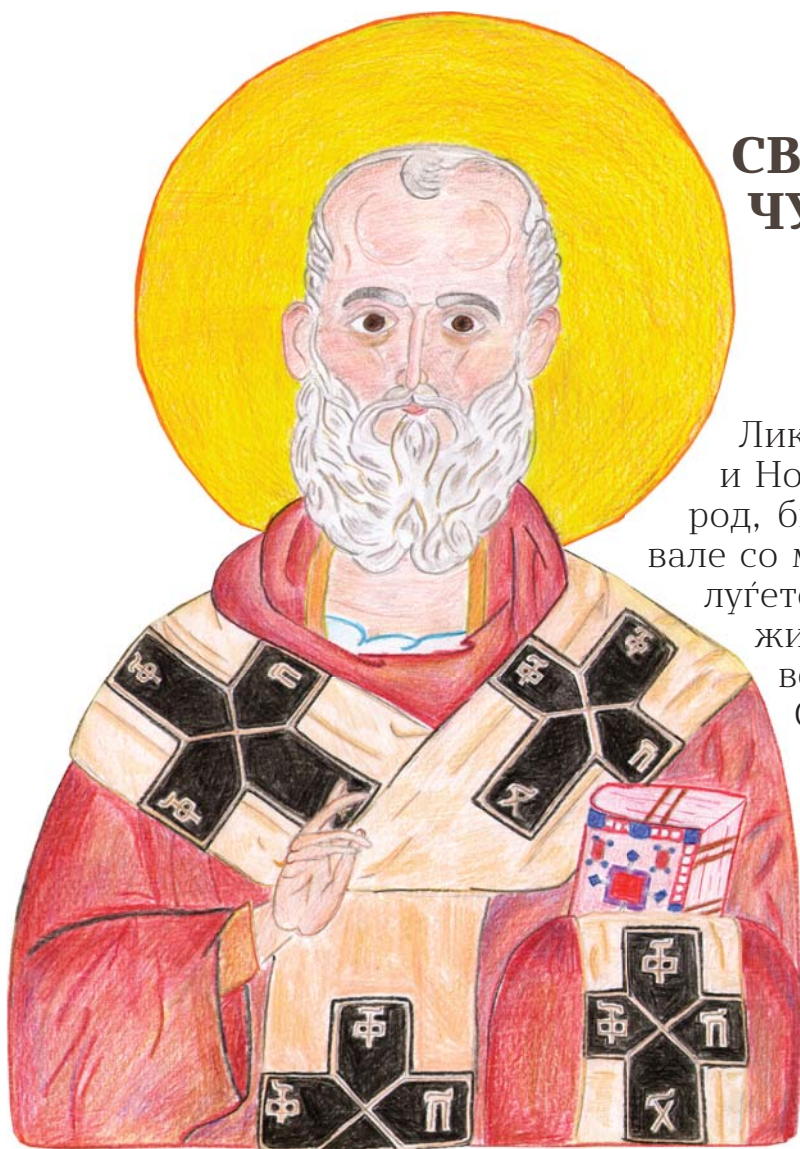
Драги деца,

Во книгата, која е пред вас, има десет раскази за светители. Ќе прочитате во неа за светителите, кои биле свети архиереи, како и за мачениците, кои со своите страданија ја посведочиле вистинската вера во Христос. Запознајте се со преподобните – монасите, кои со молитва, пост, одрекување од светот достигнале светост, и со светите праведници – односно, оние што со својот живот и постапки Го подражавале Бог.

Господ има многу светители. Дечиња, секое од вас има свој небесен покровител. Тоа е светителот, чие име го носи крстениот човек. Можеби, откако ќе се запознаете со оваа книга, ќе посакате да се запознаете и со другите угодници Божји, да прочитате за нивниот живот и за нивните подвизи. И што е најважно – секогаш да им се обраќате на светителите во вашите детски молитви.

Се надевам дека овие малечки раскази ќе бидат за вас полезни и интересни.

авторот



СВЕТИ НИКОЛА ЧУДОТВОРЕЦ

Во Мала Азија, во земјата Ликија, живееле сопрузите Теофан и Нона. Тие потекнувале од угледен род, биле благочестиви и се одликувале со милосрдност и сострадание кон луѓето. Во нивниот долг заеднички живот, недостасувало само едно: веќе биле стари, но немале деца. Сепак, продолжиле да Му се молат на Бог да им го прати долгоочекуваното чедо. И, нивната молитва била услишана. Господ им подарил прекрасен син, кого го крстиле Никола. Родителите на Никола ветиле дека ќе го посветат на служба на Бог.

Никола растел како примерно момче, постојано напредувал во учењето и во христијанското благочестие. Тој многу сакал да се моли во храмот Божји и често одел на богослужби. Епископ во тој град, каде што живеел Никола, бил неговиот вујко. Тој ги открил во својот внук духовните дарови и уште на многу млада возраст го посветил во свештенички чин. Кога епископот го ракополагал Никола, пророчки му претскажал светла иднина: „Го гледам новото сонце, кое се раѓа над земјата. Блажено е паството што ќе се удостои да има таков пастир!“

Свети Никола бил целосно посветен на своето паство. Тој бил строг кон себе и благ, снисходлив кон луѓето. Младиот свештеник им итал на помош на сите што имале потреба од тоа. Набргу, граѓаните дознале за неговите добродетели. А тоа се случило вака. Еден сиромашен човек имал три ќерки, па одлучил да ги омажи. Бидејќи сиромашен, не можел да ги омажи за достоинствени луѓе, па намислил да ги даде ќерките за луѓе што имаат многу пари. Господ му го открил тоа на свети Никола. Доцна во ноќта, незабележливо, тој отишол до куќата на овој сиромаш, па преку прозорецот, незабележливо, фрлил ќесичка со златници во неговиот дом. Следниот ден, таткото и ќерките не можеле

да се изначудат: кој можел да го направи тоа? По кратко време, на радост на сите, најстарата ќерка ја омажиле за добар човек.

По некое време, свештеникот Никола, повторно ноќе, фрлил уште едно врзопче со златни монети во домот на ова семејство. Овојпат, ја омажиле средната ќерка. Тогаш, таткото одлучил, по секоја цена, да открие кој е човекот што толку несебично им помага. Тој стражарел неколку ноќи по ред и така еднаш, длабоко во ноќта, штом го слушнал свекотот на фрлените монети низ прозорецот, веднаш истрчал надвор. Кога го здогледал својот добротинител, тој, не можејќи да најде зборови за благодарност, само паднал на колена пред свештеникот и заплакал од среќа.

Поминало некое време. Архиепископот Ликиски, Јован, починал. Во градот Мир, главниот град на Ликија, се собрале архиереите да избираат нов архиепископ на земјата.

За нов Архиепископ бил избран свети Никола и тој целосно се посветил на архипастирската служба, правејќи многу милосрдни дела. Тој за сиромашните бил хранител, за натажените – утешител, за навредените – застапник. Свети Никола ја заштитувал чистотата на верата Христова на Првиот Вселенски Собор, во градот Nikeја.

Еднаш, во Ликија настапил глад. Свети Никола пламено се молел за своето паство и извршил чудо. Еден трговец, кој живеел далеку од Ликија, натоварил голем кораб со леб и решил да го одвезе во некој град и да го продаде. Одеднаш, спроти самото заминување на пат, го видел насон архиерејот, кој му заповедал да го доведе товарот во Ликија. Како влог за задачата што требало да ја исполни, старецот што му се јавил насон, му оставил на трговецот три златни монети. Кога трговецот се разбудил, во дланката држел три монети. Трговецот му поверувал на видението и го одвезол лебот во Ликија. Тој добар старец бил свети Никола.

Другпат, еден кораб пловел од Египет во Ликија кога го зафатила страшна бура. Едрата и катарките од коработ се скршиле. Брановите го фрлале бродот од една на друга страна. Веќе ништо не можело да ги спаси луѓето од сигурна смрт. Тогаш, некои од морнарите почнале да го повикуваат на помош Мирликискиот Архиепископ Никола. И одеднаш, пред нивниот зачуден поглед, на коработ, на чудесен начин, се појавил свети Никола. Тој застанал на кормилото и го довел бродот до тивко пристаниште.

Свети Никола Чудотворец спасил многу луѓе од незаслужена казна и дури од погубување. Секогаш и насекаде се обидува да им помага на луѓето, одзивајќи се во нивните неволји и тага. Свети Никола Му служел на Господ и на луѓето до длабока старост, а во 342 година мирно се упокоил.

Свети Никола Чудотворец се почитува како велик угодник Божји. Тој извршил безброј чуда, и за време на животот, но посебно по своето заминување кај Господ.

СВЕТИ СПИРИДОН ЧУДОТВОРЕЦ

Светителот Спиридон се родил на островот Кипар, на крајот на 3 век. Уште од детството бил научен да работи: им помагал на родителите во домашните работи и ги пасел овците. И кога станал епископ, не ја оставил таа своја работа. Свети Спиридон бил многу сочувствителен и добродетелен човек. Тој се стремел да му помогне на секој човек. Затоа, жителите на градот Тримитунт го избрале за свој епископ. Господ го надарил свети Спиридон со дарови на просорливост и чудотворење.

Така, на Првиот Вселенски Собор, заштитиувајќи ја чистотата на православното учење за Пресвета Троица, свети Спиридон зел тула, ја стегнал во раката и се случило чудо: од тулата нагоре се вивнал оган, надолу потекла вода, а глината, од која била направена тулата, останала цела во неговата рака. Со тоа свети Спиридон покажал дека во Пресвета Троица има три Лица – Бог Отец, Бог Син и Бог Дух Свет. „Еве три природни појави, а тулата е една – рекол тогаш Светителот. Така е и во Пресвета Троица – Три Лица, а Божеството е Едно.“

Еднаш, во татковината на свети Спиридон настапила страшна суша. Можел да настапи и глад, зашто сонцето беспопштедно ја уништувало жетвата. Светителот Му се молел на Бог, и неговата молитва била услышана – почнал да паѓа дожд, а жетвата била спасена. Како што веќе беше кажано, свети Спиридон бил многу милостив кон луѓето и на сите им помагал. Еднаш, кај него дошол еден човек и замолил на заем голема сума пари, сакајќи да ги искористи тие средства за побогата жетва. Свети Спиридон отишол да се помоли, потоа излегол и му дал на човекот една шипка злато. Поминало време. Земјоделецот навистина имал богата жетва. Кога дошол кај свети Спиридон да го врати долгот, ги слушнал овие зборови: „Да одиме во градината и да Му се благодариме на Оној што ти го даде златото“. Тие влегле во градината и таму свети Спиридон почнал да се моли: „Господи мој, Исусе Христе! Ти, Кој со својата волја сè создаваш и на сè му даваш живот! Заповедај му на ова злато да стане тоа што беше порано“. По таа молитва, парчето злато се занишало и се претворило во змија. Со својата молитва, свети Спиридон прво змијата ја престорил во злато, а потоа златото – обратно во змија.

ЧУДО
ТВО
РЕЦ

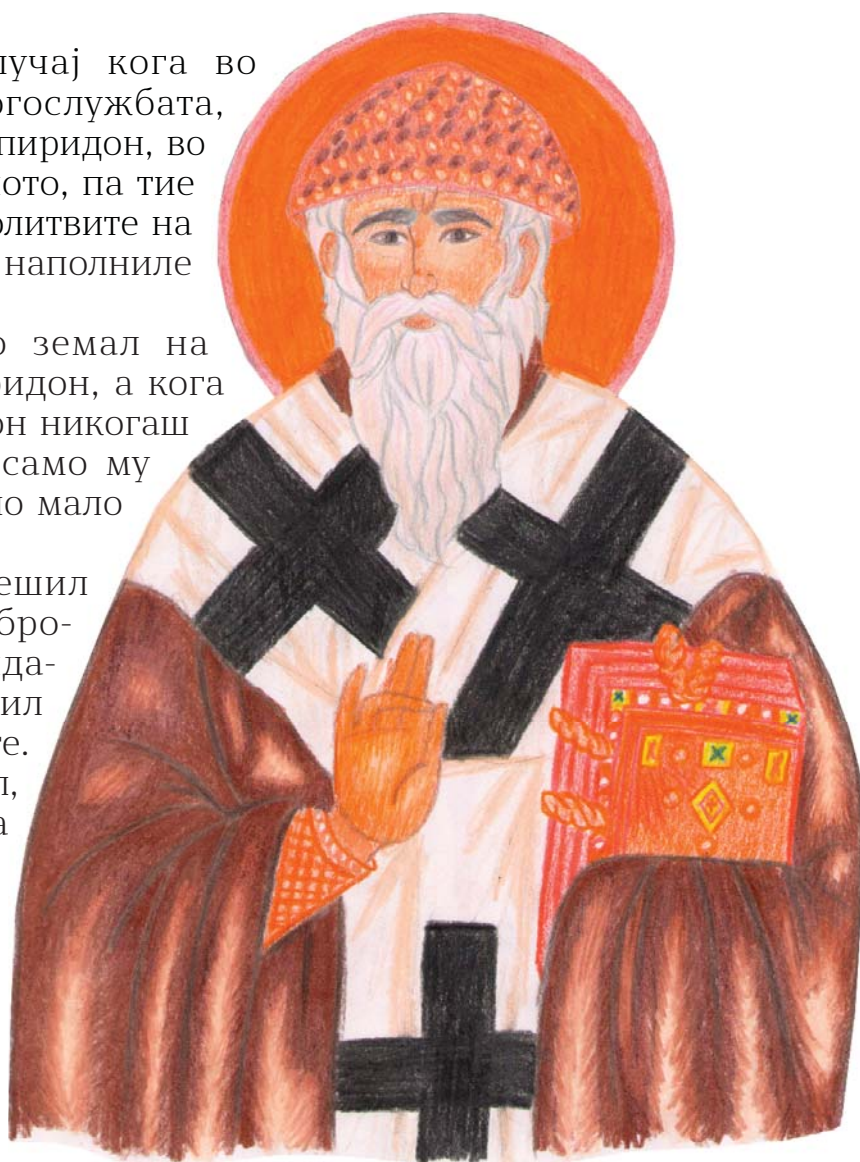
Се памети еден случај кога во храмот, за време на богослужбата, која ја извршувал свети Спиридон, во кандилата догорело маслото, па тие биле пред гаснење. По молитвите на светителот, кандилата се наполниле со масло, самите од себе.

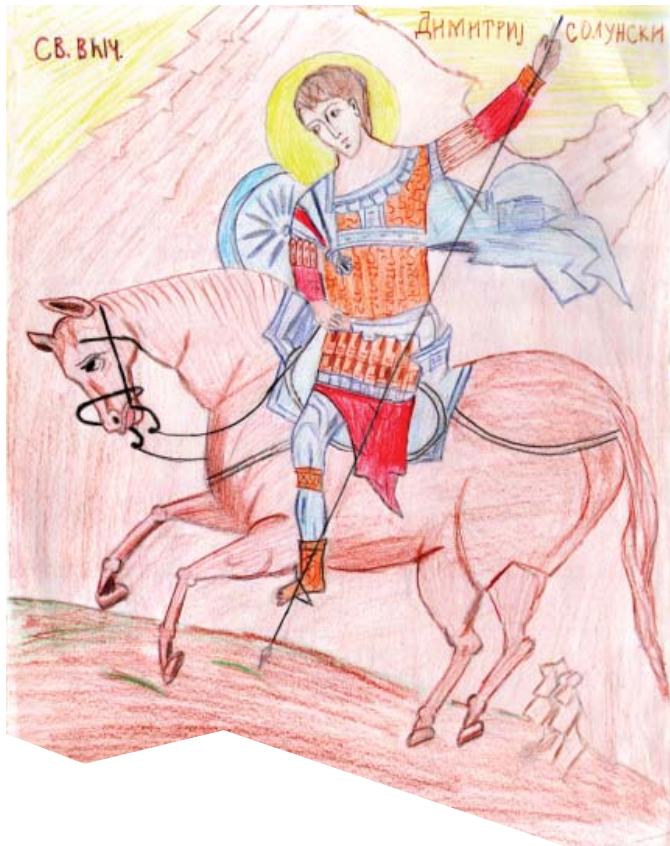
Еден трговец често земал на заем пари од свети Спиридон, а кога ги враќал, свети Спиридон никогаш не ги пребројувал, туку само му велел да ги остави во едно мало сандаче.

Еднаш трговецот решил да го измами својот добротинител. Го отворил сандачето, но само се преправил дека ги остава таму парите. Всушност, ништо не вратил, а сите пари си ги зел за себе. Кога следниот пат дошол да бара пари, светителот му рекол: „Оди, чедо, и земи пари оттаму каде што ги остави минатиот пат“. Трговецот го отворил сандачето, но тоа било празно. Тој се засрамил, па ја признал вината за својата постапка, замолил прошка од светителот и повеќе не постапувал така.

А еден друг човек посакал да купи кози од стадото на свети Спиридон, но платил за една коза помалку отколку што зел. Кога ги собирал козите, една од нив постојано се враќала назад. Тогаш трговецот сфатил дека згрешил и чесно му раскажал на свети Спиридон. Откако му ја платил сумата што недостигала, козата спокојно заминала со него.

Така, во непрестајна молитва, во служење на Господ и на ближните, поминал земниот живот на свети Спиридон. Неговите нераспадливи мошти се наоѓаат во Грција, на островот Крф. И денес, како и порано, свети Спиридон им помага на сите што со вера кон него се обраќаат.





СВЕТИ ВЕЛИКОМАЧЕНИК ДИМИТРИЈ СОЛУНСКИ

Во третиот век по Рождеството Христово, во градот Солун, во семејството на градоначалникот се родило долгоочекуваното дете. На момчето му дале име Димитриј. Родителите на Димитриј биле тајни христијани. Тие во тајност ја исповедале христијанската вера, зашто во тоа време нивната земја и градот во којшто живееле биле многубожечки. Димитриј го воспитувале во христијанската вера. Градот бил полн со многубожечки светилишта и тоа на момчето му предизвикувало голема тага.

Димитриј постигнул големи успеси во учењето. Тој бил остроумен и имал прекрасни способности. Кога пораснал, императорот Максимијан Галериј посакал да го назначи за градоначалник, на местото на неговиот стар татко. Максимијан, бидејќи многубожец, наредил Димитриј да ги гони христијаните, да ги праќа на суд и да ги затвора по затвори. Но, се случило токму обратното. Идниот велик свет великомаченик почнал да ги поучува луѓето во христијанската вера. Со својата проповед и со делата на милосрдност, Димитриј ја стекнал заслужената љубов на граѓаните.

Императорот, кој ги мразел христијаните, дознал за тоа. Максимијан многу се налутил и лично сакал самиот да се убеди во тоа што му го кажале. По некое време, враќајќи се од воен поход, тој стигнал во Солун.

Димитриј бил цврст во својата вера, па кога дознал за доаѓањето на императорот, се подготвил да прими маченички венец за Христос. Тој го раздал своето богатство на сиромашните и се оддал на молитва, очекувајќи да се соочи со побеснетиот владетел.

Свети Димитриј без страв излегол пред владетелот и ја исповедал својата вера во Господ Исус Христос, па затоа бил пратен во затвор. Самиот владетел, уморен од долгиот поход, заминал да гледа гладијаторски игри. На тие игри, гладијаторите, во арена, се бореле еден против друг, пред очите на насобраната толпа. Тоа, деца, како што знаете, е многу лоша работа.

Еден од милениците на императорот, по име Лиј, бил многу силен и свиреп како звер. Нему во арената му ги праќале за борба христијаните од затворите, кои воопшто не сакале да учествуваат во тие двобои, но биле принудени на тоа. Лиј лесно се справувал со изнемоштените затвореници и редел победа по победа. Така императорот се справувал со христијаните.

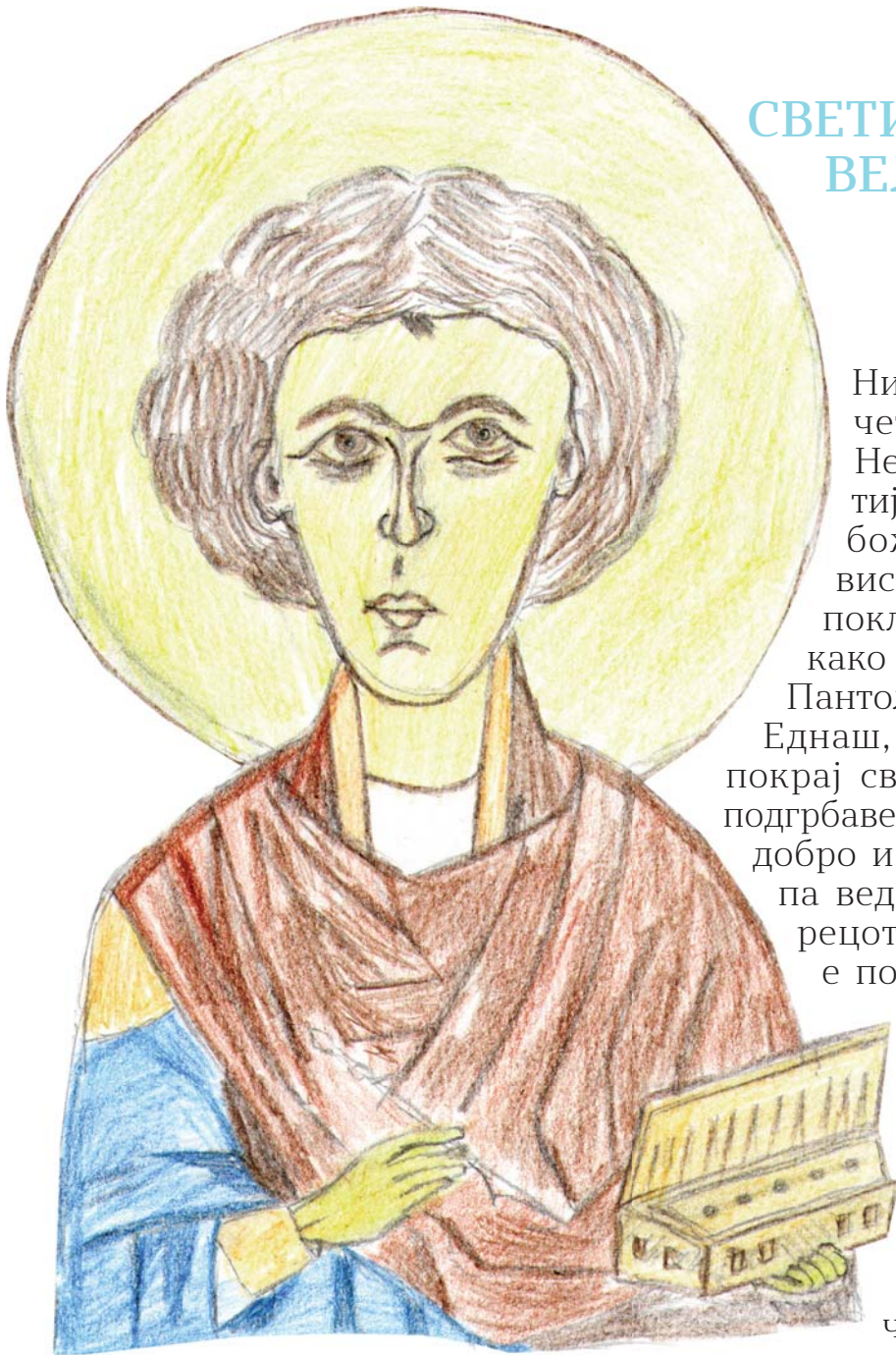
Едно смело момче-христијанин, по име Нестор, отишол кај Димитриј во затворот и го замолил за благослов да излезе и да се бори со Лиј. Димитриј го ислушал Нестор, го прекрстил и му рекол: „Ќе го победиш Лиј и ќе пострадаш маченички за Христос“. Така и се случило. Нестор излегол на двобој и го победил жестокиот Лиј. Веднаш потоа, по заповед на императорот, бил погубен и примил маченичка смрт.

Истата ноќ, војниците на Максимијан влегле во затворот и со копје го убиле Димитриј. Неговиот верен слуга, по име Луп, ги зел мантијата и прстенот на светиот великомаченик Димитриј и ги натопил во неговата крв. Од тие светињи, веднаш почнале да се јавуваат многу чуда и исцеленија. Набргу, за Христос пострада и самиот Луп.

Господ на чудесен начин му укажал почит на Својот верен слуга – великомаченикот Димитриј. Од неговите свети мошти почнало да тече миро. Мирото е маслена течност со сладок мирис. Мирото е благодат Божја, која ги изгонува злите духови, исцелува болести, ги лекува душите на луѓето. Мирото истекува од моштите на великомаченикот Димитриј веќе многу векови, до ден-денешен. Затоа, овој светител уште го нарекуваат мироточив. Солунски го нарекуваат според местото каде што живеел и ги извршил своите подвизи.

По молитвите на свети Димитриј се случиле многу чуда. Не можат сите ни да се добројат. Великомаченикот Димитриј не еднаш го заштитувал својот роден град од непријателите, го спасувал од глад и уништување. Ќе ви раскажам само уште за едно чудо. Две жени-христијанки се нашле во заробеништво кај друговерци, далеку од родниот дом. А пред тоа заробеништво, живееле во Солун, каде што секогаш во молитвите му се обраќале на свети Димитриј. На тие заробенички им заповедале да го навезат на ткаенина ликот на светителот, но не за да му се поклонат на светиот, туку, напротив, за да му се посмеат на неговиот лик. Жените силно му се молеле на светиот великомаченик за помош. И, кога работата била завршена, се случил чуден настан. За само еден миг, заробеничките се нашле во родниот град, покрај моштите на свети Димитриј, заедно со извезената икона. Тој ден во храмот се празнувал споменот на великомаченикот Димитриј.

Свети Димитриј е многу почитуван светител во Русија. На сите што му се молат, им помага. Молете му се и вие, дечиња, на великомаченикот Димитриј Солунски.



СВЕТИ ВЕЛИКОМАЧЕНИК ПАНТЕЛЕЈМОН

Во древниот град Никомидија живеело момчето со име Пантолеон. Неговата мајка била христијанка, а таткото – многубожец. Тој не Го знаел вистинскиот Бог, па им се поклонувал на идоли. Откако рано останал без мајка, Пантолеон живеел со таткото. Еднаш, како млад, тој шетал покрај својот дом и видел еден подгрбавен старец. Пантолеон бил добро и сочувствително момче, па веднаш му пришол на старецот и го прашал дали му е потребна некаква помош. Старецот бил свештеникот Ермолај.

Отец Ермолај му се заблагодарил и му рекол:
– Ако сакаш, ќе ти раскажам нешто за христијанската вера.

Како одвај да го дочекал тоа, Пантолеон, со радост се заслужал во

раскажувањето на старецот. Благодатта Божја се допрела до неговото срце и верата во Господ Исус Христос влегла во душата на идниот светител.

Набргу се случил чудесен настан. Еднаш, враќајќи се дома, Пантолеон забележал покрај патот мртво дете, а во близината – отровна змија. Тој не можел да ги задржи солзите од жал, но што можел да направи? Тогаш, почнал да Му се моли на Господ Исус Христос да го оживее детето, а змијата – да ја убие. Со цело срце, со цела душа тој Го молел Господ да ја услиша неговата молитва и да го воскресне детето. И, се случило чудо! Детето оживеало, а отровната змија се распрснала на парчиња.

По ова чудо, Пантолеон одлучил веднаш да се крсти. Го крстил свештеникот Ермолај. На крштевањето му дале ново име – Пантелејмон, што значи „семилоствив“. По овој настан, и таткото на Пантелејмон поверувал во Христос и се крстил.

Пантелејмон почнал да им служи на болните, сакатите, сиромашните. Тој ги исцелувал луѓето со името на Господ Исус Христос. Така, сите жители на Никомидија дознале за необичниот лекар.

Императорот Максимијан посакал да го назначи за дворски лекар. Но, кога дознал дека Пантелејмон е христијанин, силно се налутил. Тој заповедал веднаш да му го доведат момчето-лекар кај него во дворецот, и тоа било исполнето.

– Принеси им жртви на нашите богови и ќе служиш во дворецот – заповеднички му се обратил императорот на Пантелејмон.

– Вашите богови се идоли – одговорил светиот – тие се бездушни парчиња дрво или железо.

Максимијан заповедал да го пратат Пантелејмон во затвор и да го измачуваат за да се одрече од христијанската вера. Доцна во ноќта, во затворот, на светиот му се јавил Господ, го благословил и го поткрепил пред страданијата што го очекувале. Пантелејмон, со помош Божја, ги издржал сите измачувања. Прво го фрлиле во олово што врело, а тој излегол оттаму неповреден. Потоа му врзале камен на вратот и го потопиле во морето. И тука Господ го сочувал страдалникот за верата. Морските бранови го изнеле на брегот жив и здрав. Ожесточениот Максимијан им заповедал на своите слуги да го фрлат Пантелејмон во арената за да го растргнат дивите сверови. Но, сверовите почнале да ги лижат неговите раце и нозе, да се галат со него. Луѓето, гледајќи ги тие чуда, почнале да викаат: „Велик е христијанскиот Бог!“

Тогаш, избежумениот Максимијан заповедал да му се отсеке главата на свети Пантелејмон. „Прекрасен е Бог во Своите светители“, така се пее во еден псалм. За време на извршувањето на казната, од раните на Пантелејмон потекло млеко. А, маслиновото дрво, на кое бил врзан светиот великомаченик, се покрило со плодови, кои подоцна исцелувале разни болести. Сите сведоци на тоа чудо поверувале во Христос.

А, светиот великомаченик и исцелител Пантелејмон бил примен од Бог во Небесните Живеалишта и добил од Него уште поголема благодат и сила да им помага на луѓето, да ги лекува од болести.

Господ ги прославил како светители и мајката на великомаченикот Пантелејмон – света Евула, и свештеникот што го крстил – свети Ермолај, кој, исто така, пострадал од рацете на нечестивиот император.

На многу икони, свети Пантелејмон е прикажан со кутиче во рацете. Тоа кутиче ја означува Божјата благодат, со која великомаченикот и исцелител Пантелејмон ги лекува луѓето од болести.

СВЕТИ МАЧЕНИК ТРИФУН

Пред многу години, поточно, во 3 век од Рождеството Христово, во една далечна јужна земја, во едно мало селце, живеело чудесно дете. Го викале Трифун. Трифун растел како послушно и трудољубиво момче. Тој бил воспитан во сиромашно семејство и од рани години работел – чувал гуски. Така тој им помагал на своите родители. Срцето на Трифун било добро и сочувствително. Тој се трудел да им помогне на сите на кои им требала помош и за сите нив Му се молел на Бог. Господ секогаш ги слушал неговите молитви и направил преку него многу чуда. Најважното негово богатство била цврстата вера во Господ Исус Христос и пламената љубов кон Него.

Со својата детска пламена вера, тој со цела душа ја примил вистината на Евангелското учење и со името на Господ исцелувал од тешки болести, изгонувал зли духови. Еднаш, во полето, во близината на неговото село, се појавила необична наезда од скакулци. Тие почнале брзо да го уништуваат житото. Селаните можеле да останат без храна. Трифун, со пламена молитва, Му се обратил на Бог за помош и, по Божја благодат, ги изгонил скакулците од полето. Жетвата била спасена.

Во тоа време, во Римската империја, каде што живеел Трифун, владеел императорот Гордијан. Неговата омилена ќерка тешко заболела. Никој не можел да ја излекува, зашто нејзината болест била од зол дух. Злите духови се паднати ангели. Додека сè уште биле со Бог, тие Му откажале послушност и почнале во сè да Му се спротивставуваат. Затоа, паднале од Небесата и се лишиле од славата на светите ангели. Злиот дух, што ја имал опседнато ќерката на императорот, самиот им кажал дека единствен што може да го изгони е Трифун. По целата империја почнале да го бараат човекот со тоа име, којшто може да направи такво чудо и да ја спаси принцезата. Слугите барале искусен лекар и белокок мудрец, а во малото село го нашле момчето Трифун, кое одвај имало шеснаесет години. Така, Трифун го повеле на кораб во Рим, во императорскиот дворец.

Се случило нешто неверојатно. Уште пред Трифун да го доведат во дворецот, злиот дух веќе не можел да престојува во принцезата и излегол од неа. Ете каква



сила му дарувал Господ на младиот Трифун. Кога го виделе тоа чудо, луѓето поверувале во Господ Исус Христос и се крстиле. Императорот богато го наградил Трифун, но тој им го раздал златото на бедните и болните, па се вратил дома во татковината.

Поминале неколку години. Новиот римски император, по име Декиј, почнал да ги угнетува и да ги гони христијаните. Тој сакал тие да се одречат од Вистинскиот Бог. Така, почнале и Трифун да го принудуваат да им принесе жртви на многубожечките идоли. Тој храбро ги истрпил сите измачувања и станал свет маченик.

Светиот маченик Трифун на иконите често се прикажува со сокол на рамото. Еве зошто.

Во Москва, за време на владеењето на царот Иван Грозни, неговиот соколар, по име Трифун Патрикеев, го изгубил омилениот царски ловечки сокол. Соколарот знаел дека царот може да се налути и да го казни. Најверојатно, така и би се случило. Тогаш, натажениот соколар му се помолил на својот небесен покровител – маченикот Трифун, и о, чудо, светителот му се јавил и самиот му го донел одлетаниот сокол. На местото каде што се случил овој настан, прво бил изграден параклис, а потоа изградиле голем храм во чест на светиот маченик Трифун.



ПРЕПОДОБЕН ГЕРАСИМ ЈОРДАНСКИ

Преподобниот Герасим бил голем испосник и подвижник. Тој основал манастир недалеку од светиот град Ерусалим. Уставот на манастирот бил многу строг. Пет дена во неделата монасите живееле осамено, во молитва и работа. Нивното ракоделие било плетењето кошници од палмини гранки. Во сабота и во недела, тие доаѓале во манастирот, се собирале во храмот на Божествена Литургија и се причестувале со Светите Христови Тајни.

Еднаш, отец Герасим одел по Јорданската Пустина и сретнал лав. Лавот завивал од болка. Отец Герасим не се уплашил, туку, имајќи добро и сострадално срце, побрзал да му помогне на лавот. Откако ги прегледал неговите шепи, старецот забележал голем трн во едната од нив. Тој го извадил трнот, ја измил раната и му ја преврзал шепата на

сверот со чиста крпа. Лавот, во знак на благодарност, почнал да му ги лиже рацете на својот добротинител. Кога преподобниот Герасим тргнал да си оди во манастирот, лавот заминал по него. Така, излекуваниот свер се приврзал за светиот Герасим. Сите се чудеа на умот и остроумноста на лавот, на кого му дале име Јордан. Радосно огласувајќи се, тој секојдневно доаѓал во манастирот и јадел од рацете на својот стопан.

Монасите имале магаре, на кое носеле вода од реката Јордан за потребите на братството. На лавот му наредиле да го чува магарето, и тој тоа го правел многу добро. Но, еднаш тој многу се оддалечил од магарето и, уморен, заспал на сонцето. Во тоа време, покрај тие места поминувал некој трговец од Арабија. Тој го видел магарето и го зел со себе. Кога лавот се вратил на местото каде што пасело магарето, него таму веќе го немало. Свиткувајќи си ја опашката, лавот полека се довлекол кај отец Герасим.

– А каде е магарето? – прашал старецот. Лавот само виновнички издишувал. Отец Герасим мислел дека лавот го изел и се налутил на сверот. А потоа му рекол:

– Сега ти ќе правиш за манастирот сè што правеше магарето.

Лавот го послушал и почнал да ја носи водата, смирено потчинувајќи му се на својот стопан.

По некое време, трговецот се враќал по истиот пат дома. Со него било и манастирското магаре. Јордан го забележал својот другар и тргнал да го ослободи. Кога трговецот и неговите слуги го здогледале страшниот грабливец, се разбегале на разни страни. Јордан дотрчал до магарето, ја фатил уздата со својата челуст и, како што правел порано, го повел магарето дома.

Кога го видел тоа, преподобниот Герасим се насмевнал и им рекол на монасите:

– Залудно го каравме лавот.

Лавот поживеал покрај манастирот пет години.

Дошло време и Господ го повикал кај себе својот верен слуга, преподобниот Герасим. Лавот во тоа време не бил во близина на манастирот. Кога се вратил, секаде го барал својот стопан, но никаде не можел да го најде. Тогаш монасите му го покажале гробот на старецот. Кога го видел гробот, лавот почнал тажно да рика, а потоа уште еднаш силно викнал и паднал мртов. Јордан не можел ништо да каже со зборови, но по Божја волја, го прославил Старецот, а нам ни покажа како послушни му биле сверовите на Адам пред неговиот гревопад и изгонувањето од рајот.



ПРЕПОДОБЕН СЕРАФИМ САРОВСКИ

Великиот руски светител, преподобниот Серафим Саровски, се родил во градот Курск, во 1754 година, во трговското семејство на Исидор и Агатја Мошини. На крштевањето, на момчето му дале име Прохор.

Таткото на Прохор не се занимавал само со трговија, туку градел и храмови. На крајот од својот живот, тој почнал со изградба

на Курската Казанска соборна црква, но не успеал да ја заврши. По смртта на Исидор Мошин, изградбата на храмот ја завршила неговата благочестива сопруга, Агатја.

Еднаш, таа го зела седумгодишниот Прохор на местото на изградбата. Во тоа време, високата камбанарија веќе била готова. Момчето се искачило на самиот врв, но горе се сопнало и паднало. Агатја, не надевајќи се да го види своето дете живо, истрчала кај него со плачење, но Прохор стоел пред неа цел и неповреден. Се случило чудо! Господ го сочувал.

Прохор многу ја сакал молитвата, а омилена книга му било Светото Евангелие, од кое секогаш се поучувал.

Еднаш, Прохор тешко се разболел. Со својата детска молитва, тој Го замолил Бог да го излекува. И Господ, на чудесен начин, го излекувал од болеста. Вечерта спроти своето исцеление, тој Ја видел насон Мајката Божја. Следниот ден, Крсната литија со чудотворната икона на Знамението на Мајката Божја врвела покрај имотот на Мошини. Агатја го изнела болниот Прохор на раце и го поставила пред иконата. Набргу тој оздравел.

Уште во младоста Прохор одлучил да стане монах, да Му го посвети својот живот на Бог. Мајката го благословила синот за монашкиот подвиг со бакарен крст, кој бакушка Серафим го носел целиот живот на гради.

На воозраст од дваесет и четири години, Прохор дошол во Саровската Пустина и бил примен во манастирот како послушник. Осум години тој исполнувал разни послушанија: работел во просфорната и во дрводелската работилница, печел леб, а прислужувал и како клисар. Прохор работел сесрдно. Освен долгите црковни служби и послушанија, тој сакал да се осамува во шумата и таму, во осаменост, да Му се моли на Господ, кажувајќи ја Исусовата молитва: „Господи Исусе Христе, Сине Божји, помилуј ме грешниот“.

На втората година од животот во манастирот, Прохор тешко се разболел од водена болест. Неговото тело цело потекло, тој многу страдал, но без ропот го поднесувал бремето на болеста и Му благодарел на Бог за испратената мака. Дошло време, и Господ го спасил од болеста. Мајката Божја, во прекрасна светлина, му се јавила на Прохор со светите апостоли, Петар и Јован Богослов, и укажувајќи на Прохор, рекла: „Овој е од нашиот род“. Потоа, Пресвета Богородица го допрела со жезолот, што го држела во раката, и Прохор се исцелил. Во монаштво, Прохор го добил името Серафим, што значи „пламен“. Тоа име многу одговарало на богољубивата душа на отец Серафим.

Еднаш, на Велик Четврток, кога веќе служел како јероѓакон, отец Серафим, за време на службата во храмот, Го здогледал Господ Исус Христос како оди по воздух, опкружен од Ангелите. Господ ги



благословил тие што се молеле во храмот и влегол во Својата икона, десно од Царските двери. Откако го видел тоа, отец Серафим три часа не можел да се помрдне од место. Потресен од тоа што го видел, молчејќи, тој стоел во олтарот.

По тој настан, тој ги засилил своите подвизи на пост и молитва, кои и без тоа не биле мали, па со благослов на игуменот, се населил во пустинска ќелија во шумата. Таму, отец Серафим живеел во молитва и труд. Го опкружувале само птици и диви ѕверови. Грабливците не го вознемирувале свети Серафим. Кај него често доаѓала една мечка и светиот ја хранел со леб од своите раце.

Во текот на својот престој во шумата, свети Серафим извршил уште еден голем подвиг: илјада дена и ноќи, преподобниот стоел на камен и се молел: „Боже, смилувај ми се мене, грешниот“. Тој не се молел само за себе, туку за сите, знајни и незнајни, за цел свет. Потоа, столпништвото го заменил со подвигот на молчание и затворништво. Свети Серафим стекнал дар на совршена незлобливост.

Господ му пратил на Својот верен слуга тешко искушение. Отец Серафим, покрај неговата пустинска ќелија, го нападнале разбојници. Тие сакале да го ограбат Старецот, мислејќи дека ќе најдат нешто скапоцено во неговата ќелија. Отец Серафим во тоа време држел во рацете секира, но ја спуштил наземи и кротко им рекол: „Правете тоа што треба“. Разбојниците жестоко го претепале, го врзале и го оставиле одвај жив. Тие во ќелијата ништо не нашле, освен икони и неколку компири, па побегнале оттаму.

Следниот ден, кога се оствестил, свети Серафим одвај успеал да стигне до манастирот. Тој им простил на своите напаѓачи и дури молел да не ги казнуваат. Царицата Небесна повторно го посетила и го исцелила. Но, од ударите што ги добил, свети Серафим останал подгрбавен цел живот. Тој одел потпирајќи се на стап или на својата секира.

По тие подвизи, Господ го поставил да им служи на луѓето и му заповедал да ги прима и да ги поучува тие што доаѓаат кај него за духовна помош. Отец Серафим со духовни очи ги гледал душите на луѓето. Тој бил надарен од Господ со дарови на просорливост, на чудотворство, на утешение и на исцеление на тие што страдаат. Еве како го опишуваат Старецот луѓето што го познавале: „Отец Серафим беше со светол ум, со свежо помнење, погледот му беше вистинско-христијански, срцето достапно за сите, волјата непоколеблива, имаше дар да зборува, живо и обилно. Неговиот збор беше толку дејствен, што слушателот добиваше духовна полза од него. Неговите беседи беа исполнети со духот на смирението, ги стоплуваа срцата на луѓето...“

Уште за време на својот земен живот, преподобниот Серафим, по благодат Божја, извршил многу чуда. Еден свештеник оставил сеќавање за еден необичен настан. Еднаш, тој и неговите два сопатника, отишле кај отец Серафим. Старецот многу им се израдувал на гостите и им рекол: „Подготвив гоштевање за ваков празник, да одиме...“ Со тие зборови, ги одвел кон аголот на својата ќелија. А таму, на подот, којзнае откаде и како, виреела грмушка со малини. На грмушката имало три зрели плода. Старецот им рекол: „Каснете, каснете, еве со што сиротиот Серафим сака да ве почести!“

И, давајќи му секому по еден плод, додал: „Самата Царица Небесна ве чести, мили мои!“ Гостите заминале, зачудени од тоа што го доживеале.

Свети Серафим секогаш, на сите им се обраќал со пасхалниот поздрав: „Радост моја! Христос Воскресе!“

На 15 јануари 1833 година, по нов стил, во молитва, стоејќи на колена во својата ќелија, пред иконата на Пресвета Богородица, преподобниот Серафим тивко заминал кај Бог. Во 1903 година бил прогласен за светител. Преподобниот Серафим Саровски е велик угодник Божји и прекрасен чудотворец.

СВ ПР СЕРАФИМ САРОВСКИ УДОТВОРЕЦ





СЕДУМТЕ СВЕТИ МОМЧИЊА ОД ЕФЕС

Во градот Ефес живееле седум момчиња. Сите биле од благородничко потекло, но она што вистински ги поврзувало било нивното другарство. Нивните имиња се: Максимилијан, Јамвлих, Мартинијан, Јован, Дионисиј, Ексакустидијан и Антонин. Кога пораснале, момчињата се пријавиле за воена служба и сите им предвидувале големи успеси во иднина: да стекнат чинови, звања, награди. Тие седум момчиња, по вера биле христијани.

Во тоа време, а тоа е третиот век, христијаните жестоко ги гонеле. Нечестивиот император Декиј насекаде подигал идоли и заповедал сите граѓани на империјата да ги почитуваат како божества. Со оние што не сакале да им се поклонат на многубожечките идоли, тој жестоко се пресметувал.

Некој ги наклеветил момчињата дека се христијани, војниците ги фатиле, ги оковале во пранги и ги одвеле пред императорот. Декиј бил многу гневен. Тој веднаш ги лишил момчињата од воените чинови и почнал да ги плаши со страшни измачувања. Надевајќи се дека тие ќе се премислат и ќе се одречат од својата вера, времено ги пуштил на слобода.

Храбрите момчиња не се уплашиле од заканите на императорот. Тие цврсто и непоколебливо ја исповедале својата вера во Господ Исус Христос. Раздавајќи го своето богатство на сиромашните, другарите одлучиле да заминат надвор од градот, во планината Охлон, каде што имало пештера. Во таа пештера, тие заедно се молеле.

Очекувајќи и понатаму да бидат гонети, момчињата почнале пламено да Го молат Бог и да се храбрат еден со друг, подготвувајќи се за претстоечкиот подвиг. Така поминале неколку дена. Едниот од нив, Јамвлих, секојдневно одел во градот да купи малку леб, со кој навечер светите момчиња ги поткрепувале своите телесни сили. Еден ден Јамвлих се вратил од градот и им соопштил дека следниот ден започнува голем суд над христијаните. Кога го слушнал тоа, Максимилијан ги повикал другарите да излезат од пештерата и доброволно да се пријават на местото каде што ќе се одвива судењето. Момчињата одлучиле така да постапат. Тешко е со зборови да се опише со каква пламеност во срцата се молеле таа ноќ, подготвувајќи се да пострадаат за Христос, и заспале дури предзори.

Господ ги услишал нивните молитви, Тој знаел за нивната цврста решеност да стојат во верата до крај. И, се случило чудо! По Божја волја, тие заспале, речиси на двесте години. Распадливоста не ги допрела нивните тела.

Следниот ден, Декиј наредил да ги побараат момчињата и да ги доведат на суд. Некој му соопштил дека ги видел на планината Охлон. Императорот наредил да се најдат по секоја цена. Слугите без голем труд ја откриле пештерата и во неа ги виделе седумте заспани момчиња.

Тие го известиле Декиј за сето тоа, а тој наредил пештерата да се затвори со камења, за така, заспаните момчиња, штом се разбудат, да умрат од жед и глад. Наредбата била исполнета. Пештерата сосема ја затрупале со камења. Неколку христијани, кои живееле во близината, поставиле штичка до пештерата, на која ги напишале имињата на светите момчиња и тоа како Го прославиле Господ.

Поминале оттогаш два века. Надворешните прогони на Црквата Христова ослабеле, но се појавиле разни лажни учења. Едно од нив било

СЕДУМТЕ СВЕТИ МОМЧИЊА ОД ЕФЕС

– неверувањето во воскресението од мртвите. И, токму во тоа време, Господ му ги покажал на светот светите Ефески момчиња, така што ги воскреснал. А тоа се случило вака. Еден човек почнал да гради камена ограда за своите овци. И, вадејќи камен по камен, тој го ослободил влезот во пештерата на планината Охлон. Еден прекрасен ден, светите момчиња станале од сон, како да се разбудиле по секојдневен ноќен одмор.

Во ништо не сомневајќи се, Јамвлих, по обичај, тргнал да купува леб. Кога се нашол во градот, насекаде видел насликани крстови, на што многу се зачудил и се израдувал. Тој не можел да претпостави дека во градот сега се слави христијанската вера. Кога дошол на пазарот со производи, Јамвлих сакал да му плати на трговецот со монета, која веќе не се користела за купување. Загадочниот купувач го предизвикал интересот на луѓето и тие почнале да се собираат околу него. За да ја расчистат работата, луѓето го одвеле Јамвлих кај градоначалникот, а оттаму – кај епископот на Ефес.

Кога се откриле околностите на она што се случило, на луѓето им било тешко да поверуваат во тоа чудо. Јамвлих ги повел со себе епископот и големата толпа луѓе кон пештерата. Таму, со свои очи, сите ги виделе седумте свети момчиња, цели и неповредени. Недалеку од пештерата ја пронашле и оцрнетата од времето штичка, на која биле напишани нивните имиња. Целиот град, од мало до големо, Го прославиле Господ. Веста за ова што се случило, стигнала до императорот Теодисиј. Тој дошол во Ефес и разговарал со момчињата. За време на разговорот, светите момчиња, пред очите на сите, ги навалиле главите и тивко заминале кај Господ до сеопштото воскресение од мртвите.

Императорот сакал да ги положи нивните свети тела во скапоцени киури од злато. Но, момчињата му се јавиле насон и му заповедале да ги остави во пештерата.



СВЕТИ ПРАВЕДЕН ЈОВАН РУСКИ

За време на Руско-турската војна, рускиот војник Јован храбро се борел, но паднал во заробеништво. По некое време, него го упатиле во градот Константинопол, па таму му бил продаден како роб на началникот на турската коњица, кој се викал Ага.

Јован го одвеле во едно мало село, во домот на Ага. Обичниот руски војник имал во своето срце цврста вера во Бог и одлучност да Му биде верен докрај. Што сè не претрпел Јован за верата! Од него барале да се одрече од Христос и, кога тој не се повинувал на тоа, жестоко го тепале. Цврстината на рускиот заробеник ги поразила и самите Турци. Ага и неговите пријатели престанале да го мачат Јован и го пратиле да живее во коњушницата.

Таму, своите ноќи, идниот свет угодник Божји ги поминувал во молитва. Она мало количество јадење, што му го давале за работата, тој го делел со сиромашните. И дури коњите, покрај кои Јован го поминувал својот живот, ја чувствувале неговата светост. Кога ги хранел или кога

се грижел за нив, коњите чукале со копитата, весело треселе со гривата или игриво кимале со главата. Ноќе, Јован одел во православниот храм и, стоејќи на папертата, Му се молел на Бог. Наоколу немало никој, а покрај него биле само светите ангели.

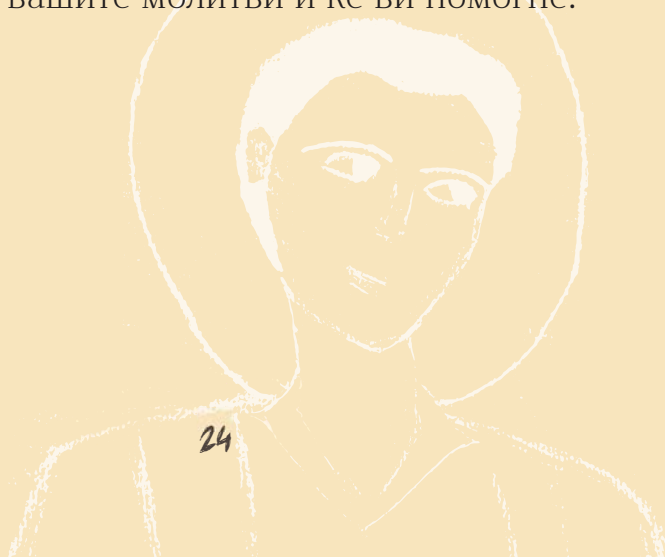
Еднаш, се случил неверојатен настан. Стопанот на Јован заминал на далечно патување. Во тоа време, кога тој бил во туѓа земја, неговата жена поканила дома роднини и пријатели. Таа приготвила многу разни јадења, но посебно добро го спремила пилавот. Тој бил многу вкусен. Жената на Ага, како на шега, му рекла на Јован да го испрати садот со јадењето кај нејзиниот маж.

– Помоли Му се на Бог, можеби, ќе ти успее да го направиш тоа – смеејќи се, рекла стопанката.

Никој не им придал значење на тие зборови. Се чини, тоа било невозможно да се направи. Јован го зел бакарниот сад со пилавот и почнал пламено да се моли, нималку не сомневајќи се дека Господ ќе ја услиша и ќе ја исполни неговата молба. И, о чудо! Садот, пред очите на Јован, исчезнал. Тој отишол и ѝ го раскажал тоа на стопанката на домот и на гостите. Никој не му поверувал. Сите сметале дека Јован му го дал пилавот на некое бедно семејство. Но, колку многу зачудена била жената кога, по многу месеци, Ага се вратил дома и го донел со себе истиот бакарен сад. Сега тој сад се наоѓа во Грција, на островот Евбеја, во храмот посветен на свети Јован Руски.

Поминале години. Јован тешко се разболел, па го довеле свештеникот, со кого се познавал сите тие години. Се причестил со Светите Христови Тајни и истиот миг заминал кај Господ. Тоа било на 9 јуни (по нов стил) 1739 година.

По молитвите на светиот Јован Руски се случиле многу чуда и исцеленија од најразни болести, и тој бил прогласен за светител. Свети Јован Руски е брз помошник во нашите потреби. Молете му се, и тој сигурно ќе ги услиша вашите молитви и ќе ви помогне.

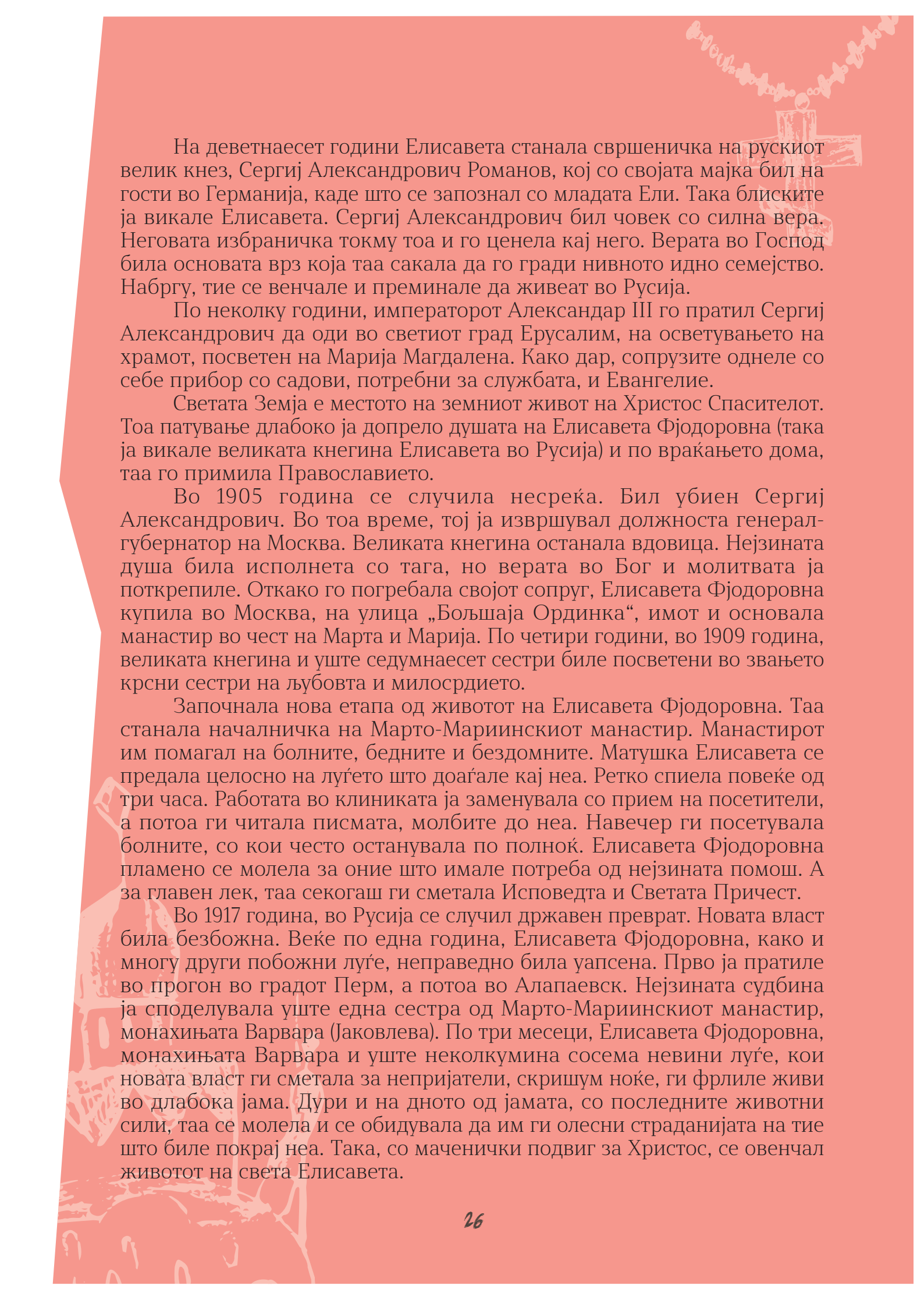




ПРЕПОДОБНА МАЧЕНИЧКА ВЕЛИКА КНЕГИНА ЕЛИСАВЕТА

Идната света преподобномаченичка, великата кнегина Елисавета, се родила во Германија, во 1865 година. Нејзиниот татко бил великиот херцог на Хесен-Дарштад, Лудвиг IV, а мајка ѝ – принцезата Алиса, ќерка на англиската кралица Викторија. Елисавета била второто дете во многудетното семејство.

Семејството било многу сложено. Децата од мали години биле навикнати да работат, да читаат, да ги развиваат своите способности. Возрасните деца самите ја исполнувале секоја неопходна домашна работа: ги чистеле одаите, го палеле огнот во каминот, внимавале на чистотата на својата облека. Но, најмногу од сè, родителите се труделе на своите деца да им ги доближат верата, послушноста, чесноста и христијанскиот однос кон луѓето.



На деветнаесет години Елисавета станала свршеничка на рускиот велик кнез, Сергиј Александрович Романов, кој со својата мајка бил на гости во Германија, каде што се запознал со младата Ели. Така блиските ја викале Елисавета. Сергиј Александрович бил човек со силна вера. Неговата избраничка токму тоа и го ценела кај него. Верата во Господ била основата врз која таа сакала да го гради нивното идно семејство. Набргу, тие се венчале и преминале да живеат во Русија.

По неколку години, императорот Александар III го пратил Сергиј Александрович да оди во светиот град Ерусалим, на осветувањето на храмот, посветен на Марија Магдалена. Како дар, сопрузите однеле со себе прибор со садови, потребни за службата, и Евангелие.

Светата Земја е местото на земниот живот на Христос Спасителот. Тоа патување длабоко ја допрело душата на Елисавета Фјодоровна (така ја викале великата кнегина Елисавета во Русија) и по враќањето дома, таа го примила Православието.

Во 1905 година се случила несреќа. Бил убиен Сергиј Александрович. Во тоа време, тој ја извршувал должноста генерал-губернатор на Москва. Великата кнегина останала вдовица. Нејзината душа била исполнета со тага, но верата во Бог и молитвата ја поткрепиле. Откако го погребала својот сопруг, Елисавета Фјодоровна купила во Москва, на улица „Бољшаја Ординка“, имот и основала манастир во чест на Марта и Марија. По четири години, во 1909 година, великата кнегина и уште седумнаесет сестри биле посветени во звањето крсни сестри на љубовта и милосрдието.

Започнала нова етапа од животот на Елисавета Фјодоровна. Таа станала началничка на Марто-Мариинскиот манастир. Манастирот им помагал на болните, бедните и бездомните. Матушка Елисавета се предала целосно на луѓето што доаѓале кај неа. Ретко спиела повеќе од три часа. Работата во клиниката ја заменуvala со прием на посетители, а потоа ги читала писмата, молбите до неа. Навечер ги посетувала болните, со кои често останувала по полноќ. Елисавета Фјодоровна пламено се молела за оние што имале потреба од нејзината помош. А за главен лек, таа секогаш ги сметала Исповедта и Светата Причест.

Во 1917 година, во Русија се случил државен преврат. Новата власт била безбожна. Веќе по една година, Елисавета Фјодоровна, како и многу други побожни луѓе, неправедно била уапсена. Прво ја пратиле во прогон во градот Перм, а потоа во Алапаевск. Нејзината судбина ја споделувала уште една сестра од Марто-Мариинскиот манастир, монахињата Варвара (Јаковлева). По три месеци, Елисавета Фјодоровна, монахињата Варвара и уште неколкумина сосема невини луѓе, кои новата власт ги сметала за непријатели, скришум ноќе, ги фрлиле живи во длабока јама. Дури и на дното од јамата, со последните животни сили, таа се молела и се обидуvala да им ги олесни страданијата на тие што биле покрај неа. Така, со маченички подвиг за Христос, се овенчал животот на света Елисавета.

За авторот

Дмитриј Авдеев е член на Сојузот на писателите на Русија, автор на многу книги. Меѓу нив се: „Споменот на срцето“, „Духовни средби“, „Редови од срцето. Раскази од Света Гора“, „Помош на душата што страда“ и други. За својот придонес во усовршувањето на нацијата, од Раководството на Сојузот на писатели на Русија е награден со медалји на „А. П. Чехов“ (2010) и на М. Ј. Лермонтов (2013). Награден е со диплома, на литературниот конкурс „Православна Русија“ (Сојуз на писатели на Русија, 2013). Меѓународниот Царски фонд го наградил со медалјата „Така да свети светлината ваша пред луѓето//Тако да просветитсја свет ваш пред човеки...“ / од II степен (2013). Живее во Москва.

Официјален сајт на Дмитриј Авдеев: www.daavdeev.ru

Содржина

ВОВЕД	3
Свети Никола Чудотворец	4-5
Свети Спиридон Тримифунтски	6-7
Свети Димитриј Солунски	8-9
Великомаченик и исцелител Пантелејмон	10-11
Свети маченик Трифун	12-13
Преподобен Герасим Јордански	14-15
Преподобен Серафим Саровски	16-19
Седумте свети Ефески момчиња	20-21
Свети праведен Јован Руски	22-23
Преподобномаченичка велика кнегина Елисавета	24-25